

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Septuagesimusnonus ar. de vitio inuidie maxime in q[ui]busda[m]
religiosis. Et ibide[m] satis abu[n]de notantur. signa inuidie. Quid est
inuidia. Q[uod] ipsa est peccatu[m] in spiritu[m] sanctu[m]. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Liber. II.

manifeste exprimit inferens. Sic et vos aforis quidem parte hoibus iusti iuris aut pleni estis hypocriti et iniquitas. Dicte. Omnis enim iustitia simulata mortua iustitia est que propter deum non fit magis aut neque iustitia est sicut mortuus homo non est homo ex deo. Et de celestis in quadrâ et sicut lat. Tanta ergo sunt ossa in eius immunditia; quâta bona simulata ex malo effecta. Videntur enim dñs pâd p. t. recet et hoc. Ego dixi dum estis iusti coram hoibus non eis quos scriptura deos appellat; sed coram eis qui sicut homines, p. t. recet. Vos autem sicut hoies mox iustum peccatores moriuntur. Grego. Anteverso districtu iudicet excusatione idem de minuit oculum modum sanctitatis ostendit; ipsi sibi sicut testimo nio; q. bene viveremus ignorant. Octauia vero hypocrita rū Mat. xxiij. t. Luc. xij. Et vobis scribe et pharisei hypocrite; qui edificari sepultra prophetarum; et ornatis in numero iustorum. Quod. Quia dicebat apud se Si bene fecerimus pauperibus non multi videbant p. t. recet. Melius ergo edificia faciamus quae oes apiscant non soli in hoc tempore sed etiam in posterum. Omnes insipientes homo quid tibi prodest post morte ista memoria; si vobis est roqueris; er vobis non es laudans. Dñs ad aut iudeos castigavit dñs; dñs iusta nos docet. Nisi ad illis soli diritis; hec dicta fuisse tantum; non etiam scripta; nunc autem dicta sunt propter illos; et scripta propter nos. Si ergo iurâ alia bona fecerit homo edifica sanctarâ ad ditinatum est bonis; si autem sine aliis bonis operibus; passus est glorie secularis. Non enim gaudet marty res quando ex illis pecunias honos atur in quib; pauperes plorant. Semper etiam iudei preterito; sanctorum cultores fuerunt presentem cõtempentes; magis autem perfecciores. Non enim sufficiunt in crepations prophetarum suorum. t. recet. q. lxxij. c. i. t. recet. persequeruntur eos et occidebant. Postea vero nascentes filii intelligentib; culpas patrum suorum; et ideo quasi de morte innocentium; prophetarum dolentes; edificabat memorias eorum; et ipsi in similitute persequerentur interficiebant. Mat. xxiij. ibi. Hierusalem; Hierusalem que occidit ppheras; suos prophetas in crepations eos propter perturbatio sua. Similiter et ad literâ in ordinibus hodie mendicantissimâ maxime et p. t. recet. in ordinibus fratrum spiritualium ita fit q. ipsi idem erpost eos alij ingredientes ordinem edificant monumenter illos sanctos fratrum; et post mortem eorum sancros eos dicunt pro lucro eorum quos in vita fuerunt vel baliter; et copioaliter aliqui proficiunt. Et succedentes alij fratres qui intelligentib; culparunt fratrum mortuorum qui sancros fratres persecuti sunt; ipsi idem qd plagiis agunt. De penit. di. in. i. r. t. c. penitentes. c. qui baptizantur. In partu suorum viri succedentes; et sancros fratres viuentes pergitantes persequentes. art. i. q. s. cito. er et de iudic. q. Gu. q. eoz viria viria plus qd verbo reprehendit; et regule prevaricatione; dicitur hodie isti tales pharisei religiosi hypocritae qd illi pharisei quibus ipsi succedunt in virio. Sap. xij. dicerunt impudicem semetipsum non recte cogitantes. Circuieramus virum iustum; qd in utilia est nobis; et contra ius operibus nostris; et impudicem nobis p. t. a. legis; et diffamant in nobis peccata discipline. Quod scribo expertus sum in meipso. Sed nec mirum quia illismael persequitur Iacob. Gal. xij. xxiij. q. iij. recurrat; et carnalis spiritualem. xij. q. iij. qui cum carnem.

Adam religiosor istius temporis infelicius
eis peculiaris? q; alij hoib; est inuidia
corabes. Inuidet em fibi nunciem; t; ex
boc se muris persequuntur: t; sibi detra-
hunt: t; se diffamant: t; cer hoc comunicant sibi speciales
scripturas: s; moniles: t; comitari quid charitas non que-
rat que sua sunt. I. Cor. viii. viii. q; s; sunt in ecclesia. Nec lau-
dat vnum bonum alterius: nec sibi in corde colplatz: nece-

hoc dolet virus de malo alterius: nec gaudet de bono sed
potius tristitia per pallor corrā charitatem que non gaudet
sui iniquitate: cōgauit aer virtutis. **L**oz. viii. Bonam
partem inālā interpretatur: ut dubia in peccato. corā id oble-
gitur et nō ēē de regu. iur. c. tū. **Q**uicquid mali audit vnde
alioz rōtū credit. corā id. ltrv. ii. si quid. Nōc bene aut
audit bonū sui fratri: ne malus teneat: aut negarāt les
uiigat: aut male interpretat: vñ dixi. aut iugis illi laudi alii
quod malū illius verū vel falso: vt dīlū illud bonum.
Est aut̄ filii Augu. inuidia dōla alienē felicitatis: et sū
eum filia superbie. vnde dicit Tolle marmet: nō erit filia
C **B** Est aut̄ hoc peccatum in spiritu sanctū: cui attribū
tur bonitas: q; istud est p̄mū malitie: q; vñ purgatur nec
remitit. **M**at. xii. et leq; et nō. tcv. dist. qualitas. q; de pedi-
s. h. qd̄ aut̄ ibi. **E**st p̄mū ad mortē te in glo. vnde aliibet
in glo. magna que incipit peccatum in spiritu tu. Hieronymo.
Qui manifesta intelligēs opera deī: quū dei virtutē nescia-
re nō possit: eadē caluniarū stimulūs inuidia et christi
dei verbū. **J**o. x. tcv. q. x. fraternitatis. **O**pera spirituā
cti dicit esse hezelzebū. **L**uc. xii. et **M**at. vii. Ilti nō remittit
tur in bōsculo nec in futuro. Inuidia de directo oppo-
sa est charitati. ad **L**oz. xii. **C**haritas nō emulat vñq; es
nō contristat felicitas aliena: s; alterius bonū amat vñ suū.
p. x. c. v. **P**articeps sum ego omnīū r̄mērū te. Augu.
Tolle inuidia: et nū est bonū qd̄ bonū. p. x. c. v. Qui nō
merit: videbit me et laberabit. vbi dicit Ambro. **E**st inuidia
run bonis vñ virtutes in alijs amēt. qd̄ quāte virtutis et
meriti sit. Grego. ostēdit quis ait. Nostra sunt que amant
in alijs: et amantū fūt que amātur in nobis. vñc p̄fēm
inuidia quāte virtutis est charitas: que alieni laboris ope-
ra nō sine labore facit. dicit quidā frater fratr̄ Egidiū lo-
cio beati Francisci. **P**rop̄bera Hiero. ix. dicit. Omnis ami-
cus fraudulēter incedit. **L**ui inuidia. Egidiū. Ideo nō ibi
sum fraudulētus: qd̄ bonū nō facio nisi: quanto enim
amplius bonū tuū facere inēt: rāto minus effem fraudu-
lētus: quanto enī quis de boni primi amplius erit letus:
tato magis erit particeps inde. Et quāto quis de vñc alijs
cuicū causis fuerit: tanto magis erit inde particeps. Si
ergo vis esse particeps omni bono: gaudiās de bono nū.
Bonū ergo alioz facis tuū: si tibi placet. er malū alle-
num factū tuā custodiā et tuū nō: si tibi displicer. Neceſſit
ergo via salutis: vñc letus de bono primi: et dolēs de ma-
lo: et credas bonū de alijs: et de te malū: et honoris alioz
et te despicias. **C**haritas virtus est excellētissima: de peni-
dit. si. **C**haritas. si. t. **H**opponit. Inuidia sūb oppoſita ne
quāta pessima. vñc et dicit fera pessima. **G**en. xxiij. **D**er-
inuidia em fratre vñc dederūt et tribulauerunt Joseph. **D**er-
oderat̄ eo et plus amarek a patre: qd̄ prefatio: et sp̄ificā-
tio: ei erat. vñc nec poterat ei loqui pacifice. **G**en. xxvij.
Sic et Lay ex inuidia odit Abel et interfecit. **J**o. iii. Lay
ex maligno erat: et occidit fratrem suū: et propter quid occi-
dit enī: qd̄ opera eius maligna erant: fratris ait in ista. **I**n
vñ. in grauius. tñ. v. scriptum. **G**en. iiiij. **J**udea. **D**el-
lis qui in vñc Lay abierūt. Hoc vñc est ignis qd̄ in agri
grariari accēditur. Nullum scelus abhorret: non parci-
centi nec innocēti. Et inuidia diabolus prius parentes
innocētes perenit. fini Aug. **S**ap. ii. de peni. d. i. **R**omai-
nos. c. p. incepit. Et fratres Joseph innocent. Et Lay
Abel innocent et dicunt est. de peni. d. i. **S**erbia. **I**n
Lay. et Saul David. **I**Rea. xviii. t. ii. q. v. **S**item obvi-
tur. ver. saul. Et iudei christū. **M**at. xxiij. ibi. **S**ic etebat
qd̄ per inuidia tradidissent eum. **D**oc prop̄pū vñia inuidia
est. **S**ap. ii. in f. i. Inuidia aut̄ diabolis inuidia in introitū in
obē terrarū. **I**mitat̄ aut̄ illū qui sunt ex parte illius.
vñ. q. liij. qd̄ magnum. xix. dist. secundum. **D**emones imi-
tūt. **J**ob. xxi. **I**frater fui diaconum. **I**bi similes p̄fēm
poterat videre lucernam donec extingueretur. **S** Regu. ii.
Grego. Inuidia p̄pendere debet quāte sunt cestatiū: qui

alieno pfectu deficitur; aliena letitia cotabescit. Poeta.
Inuidus alterius rebus marcescit opimus.
Inuidus inuidia correditur intus et extra.
Inuidus inuidia nihil est; que protinus ipsum
Authorum rodit ex cruciatq; suum.
Inuidus moritur de bono odore; sicut busones venenari
de odore vinee florientis. sicut dicitur de Iudea murmurant
te devngero odiosofero Magdalene. Jo. vii. Inuidi alie
num profectu reputat suu dñm. vnde Judei inuidi dicunt
Jo. vii. Eclipsis quia nihil pscimus. eecum mundus totus
post eum vadit. Parvulus occidit inuidiam. Job. v. Dis inui
dus iniquitatis minor est illo cui inuidet. Misericordia est in
uidus; et sola submiseria placet. Unde dicit. Sola miseria
caret inuidia. Seneca. Ultima inuidi in oibus locis oculos
et aures habet; ut de oī profectibus torquerent. Idē.
Quia sunt felicissimi homini qaudia; tati sunt genitus in
uidor. Purredo ossium inuidia. Trouer. viii. Legitur de
quodā rege qui cōcessit cuidam inuidi et cuidam auaro mu
nus q; peteret; ita q; donū illius qui posterius pererer du
plicarentur. Quinque differētibus ipsius petere rex iussit
inuidi p̄to; peteret; perit ut erueret sibi unus oculus;
volēs q; proximo erueretur ambo. noluit enim perere ali
quod bonū; ne proximus acciperet duplicitū. Aufert aut
hominū inuidia societate bonorum ecclesie. p̄. xviii. Parti
cep̄ ego sum om̄ timentium te. Auferr p̄iorū de cuius
p̄spere doler; et cuius esset particeps si gauderet. Illo
go de sancto victore. Supbia aufert mib; deū; inuidia pri
mitiva in eis. Aufert etiā sapientiam. Sap. vi. Neq; cū
inuidia tabescere iter habebo. et Sap. vii. Quam sine fa
ctione didici; fine inuidia cōmunico. Inuidia demonium
est meridianum; q; verat hominē in die. s. in cōsideratione
prosperitatis alieni. Job. v. Per diē parit tenebras. Bre
go. Mens inuidi qūi de alieno bono affligit. quasi de ra
dio lucis obscuratur. vnde Ben. xxvii. Dominū Joseph
ob̄er p̄spereatis inuidi; inuidi et odijomē ministra
tur. Itē el demoniū tacitū; q; in occulto derrahit. Eccl. x.
Gloriae serpēs in silento; nihil eo in hz qui occulte
derrahit. Itē lente verat; et nō cū iperū. vñ coparāt Etne. i.
inferno; que scipiam cōsumit lente. Unde quidam.
Non aliud nisi se valer ardens ēta cremare.

Sicle non alios inuidis igne coquit. Poeta.
Liuo; iners vitium mores non surgit in altos.
Item Jo. xxi. in collatione piononis. Scindit est inuid
ie modis difficultus ad medī clā q; ceteravitia peruenire.
Nā cum quē semel venienti sui peste coruperit; pene dites
tim carere remedio. Ipa nāg; ell̄ lies de qua dicit. Dilec.
vii. Ecce ego mitrā vobis serpētes regulos quibus nō est
incantatio; et mordebit vos. Sicut em̄ illi lucifer q; prius
eiūdē malī peste corruptus est; et post eū Layn nec medes
lam penitētē nec fōrētū vilius curatōnis admisit
et q; qui īsdē se percutiēdos mortibus tradiderunt; omnē
open sancti incantatoris excludit; q; qui vñq; nō culpo
cor quibus inuidi; sed p̄spereat cruciētur; erubescētes
spā pidere vereitate extirpēcūs sibi quasda superflua
et ineptas causas offenditionis inquirūt; quorū q; omnīmo
de false sunt vana curatio est; qui illud mortiferū virū qd
nō vult piudere lateat in medullis. Nam vspadeo incur
abilis est ista pernicio; vt blādīmētis exasperetur; infles
tur obsequijs; innumeribus irriteret; q; nihil sustinet zelus
vt ait Salomon. Proverb. vi. in s. per alia verba.
Quāto enī amplius aliis aurumilitatis subiectōne aut patien
tie virtute aut munificētie laude p̄ficerit; tanto inuidus
malitibus inuidie flūmūs incitat; qui non nisi ruina au
motem eius cui inuidet concupiscit. sicut in fratribus Ioseph
apparet. Ben. xxvii. Lūcīs ergo vitis pncīciose
art; ad purgandū difficultorem esse costat inuidiam; quia
ipsi remēdiū quibus reliqua extinguntur; accendit.
Nam verbi gratia; qui dāmnum sibi illatum dolet; largi
tatis compēlatione curatur. Qui de illata indignatur in
lūcī; q; humili satisfactione placat. Quid illi facies qui hoc

ipso magis q; te humilioem ac benigniorem sentit; offen
ditur? Quis autem est qui se ut satissimā inuidēt; a bos
nis corrue; aut a prosperis alienari; aut calamitate ali
qua optet inuolū? Inuidi. Autem non aduersus hominem
sed plane aduersus dñm blasphemus extollit; qui in fra
tre nihil aliud nisi bonum meritum carpens; nō hominis
culpam; sed de tantū inuidia reprehendit. Nec ergo est il
la fursū germinans amaritudinis radix; que se erigens
ad supernā in contumeliam ipsius qui bona homini con
fert tendit autoris. Imploremus ergo dñmū auxiliū ne
isto suo visu et moratu nos interūnat basilicā. hucusq; pia
mon. Ista inuidia est oculus nequa; de q; Mat. xx. An ocu
lus tuus nequa est; q; ego bonus sum? Remigio. Judei
malum habebant oculum; quia de salute gentiū dolebat.
Nō sinus inuidēt oculum; quia de salute gentiū dolebat.
Hala. vi. vbi Augu. Quum per commune vitium antequa hostis virus humano cordi
infundatur; in zelo inuidie tota viscera serpens concutit;
et in hac impinēda malitia quasi peste vomit. Et hoc pa
ter q; hoc vitium venenatissimum est artq; pestiferum. vns
de San. iii. fascinatio mugacitatis obscurat bona. fasci
natio (sicut ait cantor. Parisiensis) est vifio radij visibilis
procedentis ex corde inuidis; et infanteū quem respis
cit ad nauseam cogitans ut cibum retinere nō possit. Un
de inuidis grece fascinato; dicitur. Ibidem dicit Lypias
ius. Iste zelus modū non habet; permanens fugiter sine
fine; quium alia vi finiatur. Ecce q; vitium istud perpetuū
est; durat enim actus eius etiam in inferno. Unde et dan
nati perpetuo sanctos videbunt in gloria; vt ex hoc inuidi
dia amplius torqueantur; vnde super illud Mat. xxi. Et
stridō; dēcū. Qualiter. Quid enim stridō dentūm; nū
ſe furoris nequitie malignitatis et inuidie supplicium? si
quidem (vt ego arbitror) nullum tormentum erit cranius
malis; q; malitia cordis et iniquitas ipsa peruerissime vo
luntatis. Nimirum sicut passiones oēs patiētā sublenat;
sic impatiētā quaslibet leuos aggrauat. et Seneca. Quā
to ille cui inuidet succēsū meliorū p̄ficerit. rāto inuidus
in inuidis incenditū liuorū ignibus in ardēscit. In qua pat
ter q; hoc vitium infelicitissimum est; quia de radio lucis oce
catur; de bono odore morit. et de sacra vnc. c. vniq. s. ad
exhibendum. ibi. Alīs. s. inuidis et malignis odor mortis
in morem de melioratione alterius dererigatur. Sequit
ur in Seneca. Hinc toruus vultus; minax aspectus; pals
to; in facie; in labiis tremo; strido; in dentibus; verba ras
bidaz effrenata conuicia; et manus ad violētā promis
tra; et si gladio interim vacua odio ramen furiate mentis
armata. Ecce q; deformis et turpe est hoc vitium. Seneca.
Qualem putas esse animā; cuius exterior; imago tam se
da est? Decū inuidia electi Adā de paradiso. occidit Abel.
Joseph vēdidi. David persecuta est. Chishum tradidit.
de hoc concor. s. ver. charitas. et sicut ait Chysost. vniuer
sum oēbē terrarū lexit. Decū in canone vocatur zelus
amaritudinis. vñ. q. s. sunt nonnulli. et de offi. culto. c. ii. in
fine. Sapiens. Nihil sustinet zelus. i. inuidia. Inuidia est
communiciter inter pares. ff. de lega. iii. legatis seruis. s. or
natricibus. xiiii. q. vii. quod autem. C. Peccato inuid
ie dieictus fuit diabolus de celo. dicit canon. xii. dist. se
cūdū. et de eius inuidia. vñ. q. ii. vñs. Aliquoties inuidia
ponit p̄o extollentia; q; de ea nascitur. vt legitur et nos
tatur. xiiii. q. i. quoniam vetus. ibi. Satisfacti (als faciat) i
nuidia Romani culmīs. et in glofi extollentia. De in
uidia episcopowm. xcv. dist. ecce. ibi. Nemo hic episcopoz
inuidia diabolice rētationis. et flatus irascatur; si plebem
interdum expoñetur presbyteri. et. et. cesto subiectus. ibi.
Pessime consuetudinis est in quibudam ecclēsiis racere
presbyteros; et presentibus episcopis non loqui; quasi eis
inuidet; aut eos dignetū audire. Decū inuidia in int
erioribus medullis est recondita. vt dicit. s. synodus. de pe
ni. dist. ii. c. i. Clericus in vñto inuidie permanēt nō debet
promoueri. xlvi. dist. clericus in vñto.

Articulus.Ixx.

Z. 2